

Olga Horvat

XII. SEMINAR VARVARIA 2018.

I ove godine, dvanaeste po redu, učenici osnovnih škola s klasičnim programom i klasičnih gimnazija okupili su se u Skradinu kod Šibenika kako bi na seminaru „Varvaria” upoznali dio bogate antičke, predantičke i srednjovjekovne baštine koja se snažno razvila na području današnje Hrvatske. Tema ovogodišnjeg seminara održanog od 1. do 5. listopada bila su mora i oceani o čemu se govorilo na većini aktivnosti i događanja, a osobito u grčkom i latinskom lektoratu te na likovnoj radionici.

Prvog dana, nakon smještaja u hostelu „Loda”, dvadeset i troje učenika i njihovi voditelji obišli su Skradin i skradinsku tvrđavu s koje puca prekrasan pogled na cijeli gradić, na ušće Krke premošteno velikim mostom i okolicu. Učenici su zatim bili podijeljeni u skupine koje će se međusobno prijateljski nadmetati u svim predviđenim aktivnostima. Navečer su im bile zadane teme za eseje koje su trebali razraditi tijekom trajanja seminara i prikazati ih kao kratke igrokaze četvrtoga dana navečer.

Prijepodne drugoga dana bilo je rezervirano za Bribirsku glavicu (arheološki lokalitet iznad Bribira) i još jedno značajno arheološko nalazište – obližnji rimski logor Burnum, a poslijepodne je započela arheološko-likovna radionica. Na Bribirskoj glavici svaka je skupina dobila zadatak potražiti određene točke na lokalitetu koje su trebali istražiti i dokumentirati fotografijama. Zadatke su, unatoč vrlo jakoj buri koja ih je bez prestanka šibala, odradili pažljivo i u potpunosti pa je o plasmanu skupina odlučivalo samo vrijeme izvršenja zadataka. Nakon silaska s „orkanskih visova” na-

dobudna ekipa prevezena je do arheološkog nalazišta kod sela Ivoševci gdje se nalaze ostaci rimskog vojnog logora s dobro očuvanim amfiteatrom (Burnum), kao i dva očuvana luka zgrade zapovjedništva logora koji privlače pažnju svih koji prolaze obližnjom cestom prema Kninu. Nakon razgledavanja lokaliteta mladi istraživači okupili su se na livadi pored lukova gdje su dobili zadatak – na osnovu dva sačuvana luka trebalo je rekonstruirati izvorni izgled zgrade, bilo uz pomoć ponuđenog rješenja na ploči uz lokalitet, ili uz korištenje vlastite imaginacije. Većina je lijepo uklopila lukove u svoje crteže koji su kasnije bodovani. Nakon povratka u Skradin i ručka održan je grčki lektorat (prevođenje grčkih tekstova o moru), a odmah zatim započela je arheološko-likovna radionica u kojoj su grupe dobile zadatak izraditi po dvije makete antičkih brodova prema odabranim predlošcima – crtežima rekonstrukcija antičkih brodova. Brodove su izrađivali tehnikom papirne plastike. Po jedan brod u svakoj skupini bio je obojan, dok su drugi zadržali bijelu boju papira. Unatoč početnoj zbunjenosti zbog zadatka koji je mnogima bio neobičan, u nastavku trodnevnog rada sve su brže napredovali i postigli lijepe rezultate – brodovi od papira bili su u konačnici uistinu slični onima s predložaka.

Trećega dana ujutro mladi su klasičari posjetili obližnji otočić Visovac u NP Krka s franjevačkim samostanom okruženim prekrasnim parkom i vrtovima. Tom su prilikom razgledali i samostansku zbirku u kojoj se, uz mnoge zanimljive i lijepe predmete iz povijesti samostana i okolice, nalazi i najmanja knjiga na svijetu koja je privukla najviše pažnje. Poslijepodne je održan latinski lektorat na temu morskih čudovišta, a nakon toga slijedio je nastavak rada u arheološko-likovnoj radionici. Nave-

čer su se posvetili izradi eseja koje je trebalo dovršiti i uvježbati do slijedeće večeri.

Ujutro četvrtoga dana vesela je družina posjetila obližnji Šibenik. Premda taj najstariji hrvatski samorodni grad nije postojao u antici, bogatstvo njegovih kulturnih spomenika stvaranih kroz stoljeća i mnoštvo antičkih i starijih nalazišta raspršenih po okolici grada bili su privlačna tema onima koji žele znati više. Dobro odabran i atraktivno posložen postav s interaktivnim elementima Muzeja grada Šibenika uspješno je osnovnim i nešto detaljnijim informacijama pokrio razdoblje od najstarijih vremena do 17. stoljeća u gradu i okolici. Nakon posjeta muzeju učenici su razgledali Katedralu sv. Jakova i užili centar grada, a imali su vremena i prošetati i zasladiti se sladoledom na temperaturama koje su bile puno više od onih koje su ih dočekale u prva dva dana.

Poslijepodne su sve skupine privedle kraju izradu maketa brodova u arheološko-likovnoj radionici, a navečer su, uz puno smijeha i dobre volje, prikazani eseji koje su učenici pripremili na zadane teme. Sutradan su prije ručka podijeljene simbolične diplome i nagrade najboljim pojedincima i najboljoj grupi te je još jednom izveden i pobjednički esej. Nakon ručka svi su se, uz ponešto žaljenja, ukrcali u autobus i krenuli put Zagreba.

Kao i uvijek na seminarima koje već godinama organizira Institut Latina et Graeca dogodile su se mnoge dobre stvari. Učenici i njihovi voditelji stekli su pravo bogatstvo novih i obnovljenih iskustava. Sklopljena poznanstva i prijateljstva među učenicima koje povezuje interes za klasične jezike i antičku kulturu tek će u budućnosti pokazati svoju snagu i domet, kao što se već više puta dosad događalo. Dogodilo

se ondje i potrajalo nešto lijepo što je povezalobrojne koji vole ili ih barem zanima nešto što je danas mnogima strano ili potpuno nepoznato. Bilo bi dobro kada bi takvih inicijativa i događanja bilo još više i kada bi u to bio uključen još veći broj učenika koji bi na taj način upoznali jedan sasvim nov način rada i, možda, još više zavoljeli klasične jezike koje uče.

PREDAVAČI

Bruno Brakus, prof., Gradski muzej Šibenik
Olga Horvat, prof., Osnovna škola Izidora Kršnjavoga Zagreb
Tomislav Mokrović, prof., Osnovna škola Remete Zagreb
Tatjana Kovačić, prof., Privatna klasična gimnazija Zagreb

POLAZNICI

Katarina Bratulić, OŠ M. Krleže Zagreb
Luka Bujas, OŠ M. Krleže Zagreb
Mia Rendić, OŠ M. Krleže Zagreb
Barbara Rismondo, OŠ S. S. Kranjčević Zagreb
Iva Caktaš, OŠ S. S. Kranjčević Zagreb
Paola Antolić-Mezin, OŠ Remete Zagreb
Jan Balala, OŠ Remete Zagreb
Jan Ivan Krivdić, OŠ Remete Zagreb
Držislav Kramer, OŠ Remete Zagreb
Lara Mrzljak, OŠ J. J. Strossmayer Zagreb
Dora Janja Petrlić, OŠ J. J. Strossmayer Zagreb
Jela Šaban, OŠ I. Kršnjavi Zagreb
Nika Diklić, OŠ I. Kršnjavi Zagreb
Ema Fančović, OŠ I. Kršnjavi Zagreb
Franko Knežević, OŠ M. Gupca Zagreb
Vid Jakubin, OŠ M. Gupca Zagreb
Hana Šarić, OŠ P. Miškine Zagreb
Iskra Obhodaš, OŠ P. Miškine Zagreb
Pia Simonetta, Klasična gimnazija Zagreb
Goran Toskić, Klasična gimnazija Zagreb
Nera Novaković, Nadbiskupska klasična gimnazija Zagreb
Anđelka Pršlja, Nadbiskupska klasična gimnazija Zagreb
Rudi Marković, Privatna klasična gimnazija Zagreb